

Brüssel, 22. jaanuar 2021
(OR. en)

5563/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0011(NLE)

UD 24
CID 2
TRANS 23

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	22. jaanuar 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 24 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni halduskomitees seoses konventsiooni muutmise ettepanekuga

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 24 final.

Lisatud: COM(2021) 24 final

Brüssel, 22.1.2021
COM(2021) 24 final

2021/0011 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni halduskomitees seoses konventsiooni muutmise ettepanekuga

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel TIR-märkmike¹ alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni (edaspidi „TIR-konventsioon“) halduskomitees võetav seisukoht seoses TIR-konventsiooni mitme muudatuse kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Tollikonventsioon TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo kohta

14. novembril 1975 vastu võetud tollikonventsiooniga TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo kohta (edaspidi „TIR-konventsioon“) püütakse hõlbustada kaupade rahvusvahelist vedu lähtetolliasutusest sihttolliasutusse nii paljude riike kaudu, kui vaja. Leping jõustus 1978. aastal. Alates 2020. aasta novembrist on konventsioonil 76 osalist, nende hulgas 75 riiki ja Euroopa Liit.

Euroopa Liit on TIR-konventsiooni² osaline alates 20. juunist 1983 ja kõik liikmesriigid on samuti TIR-konventsiooni osalised.

2.2. Halduskomitee

Halduskomitee tegutseb TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni raames. Halduskomitee ülesanne on kaaluda ja võtta vastu TIR-konventsiooni muudatusi. Ettepanekud pannakse hääletusele ning igal osalisriigil, kes on halduskomitee istungil esindatud, on üks hää. Liidul on ainupädevus TIR-konventsiooniga reguleeritud tollivaldkonnas. Liidul kui tolli- ja majandusliidul ei ole siiski TIR-konventsiooni artikli 52 lõike 3 kohaselt täiendavat hääleõigust lisaks oma liikmesriikide hääleõigustele. Kõik liikmesriigid on hääleõiguslikud TIR-konventsiooni osalised.

TIR-konventsiooni muudatused võetakse vastu kohal olevate ja hääletavate osaliste kahe kolmandiku häälteenamusega. Otsuse tegemiseks peab kohal olema vähemalt üks kolmandik osalisriikidest.

2.3. Halduskomitee kavandatav akt

Halduskomitee peaks oma 74. istungil 2021. aasta veebruaris tegema otsuse TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni muutmise ettepanekute vastuvõtmise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on kohandada TIR-märkmiku näidist vastavalt nende lähte- ja/või sihttolliasutuste arvu suurenemisele, mis võivad olla seotud TIR-veoga.

¹ TIR – *Transports Internationaux Routiers* ehk rahvusvaheline maanteetransport.

² Nõukogu 25. juuli 1978. aasta määrus (EMÜ) nr 2112/78, millega kiidetakse heaks 14. novembri 1975. aasta Genfi tollikonventsioon TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo kohta (TIR-konventsioon) (EÜT L 252, 14.9.1978, lk 1).

Vastavalt TIR-konventsiooni artiklitele 59 ja 60 muutub kavandatud akt osaliste jaoks siduvaks.

Artiklis 59 käsitletakse TIR-konventsiooni põhiosas tehtavaid muudatusi ja selles on sätestatud järgmine: „Kõik muudatusettepanekud, välja arvatud artiklis 60 ettenähtud ettepanekud, millest on teatatud vastavalt eelmisele lõikele, jõustuvad kõikide konventsiooniosaliste suhtes kolm kuud pärast muudatusettepanekust teatamisele järgnenud 12-kuulise tähtaja lõppu, kui selle aja jooksul ei ole ükski konventsiooniosaline riik edastanud ÜRO peasekretärile muudatusettepaneku suhtes vastuväiteid. Kui muudatusettepaneku suhtes on edastatud vastuväide vastavalt lõikele 3, siis ei loeta muudatusettepanekut vastuvõetuks ja sellel ei ole õiguslikku jõudu.“

Artiklis 60 käsitletakse TIR-konventsiooni lisades tehtavaid muudatusi ja selles on sätestatud järgmine: „Mis tahes vastavalt artikli 59 lõigetele 1 ja 2 läbivaadatud lisade 1–10 muudatusettepanek jõustub kuupäeval, mille määrab halduskomitee selle vastuvõtmise kuupäeval, kui kõnealuse halduskomitee poolt samal päeval määratud varasemaks kuupäevaks ei ole üks viiendik või viis konventsiooniosalist riiki, sõltuvalt sellest, kumb arv on väiksem, esitanud ÜRO peasekretärile muudatusettepaneku suhtes oma vastuväidet. Halduskomitee määrab käesolevas lõikes osutatud kuupäevad kohal olnud ja hääletanud liikmete kahe kolmandiku häälteenamusega.“

Liidu nimel võetav seisukoht

Liit toetab TIR-konventsiooni 1. lisa muutmise ettepanekut ja TIR-märkmiku näidiste ajakohastamist, kuna see on kooskõlas artikli 18 kohta varem vastu võetud muudatustega, millega suurendati TIR-veo ajal kasutada lubatud tolliasutuste maksimumarvu.

Vastavalt Euroopa Komisjoni ettepanekule ajakohastatakse nii TIR-märkmiku näidise varianti 1 kui ka varianti 2³. Variant 1 on praegu kasutatava TIR-märkmiku standardversioon ja variant 2 on tubaka/alkoholi jaoks ette nähtud TIR-märkmik, mida praegu ei kasutata. Ühtsuse huvides ja edasiste muudatuste vältimiseks tulevikus tuleb neid kaht näidist muuta ühel ja samal ajal. Uued näidised lisatakse esildatava nõukogu otsuse lisale.

Nendel muudatustel on positiivne mõju kohapeal, kuna need võimaldavad ettevõtjatel paindlikumalt valida lähte- ja sihttolliasutust.

See suurendab huvi TIR-konventsiooniga ühinemise vastu. Euroopa Liit toetab seda algatust, kuna see lihtsustab rahvusvahelise transiidikorra kasutamist.

3. ÕIGUSLIK ALUS

3.1. Menetlusõiguslik alus

3.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel

³ Käesoleva ettepaneku lisas on esitatud TIR-märkmiku uus kujundus: kui seda *LegisWrite*’is näha ei ole, kontrollige palun DQC-vahendeid.

organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁴.

3.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Halduskomitee on lepinguga, st TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooniga ettenähtud organ.

Akt, mille halduskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni artiklitega 59 ja 60.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

3.2. Materiaalõiguslik alus

3.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

3.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

3.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

4. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna halduskomitee aktiga muudetakse TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni ja selle lisasid, on asjakohane see pärast vastuvõtmist avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁴ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni halduskomitees seoses konventsiooni muutmise ettepanekuga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsioon (edaspidi „TIR-konventsioon“) sõlmiti 14. novembril 1975 ja kiideti Euroopa Majandusühenduse nimel heaks nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2112/78⁵ ning see jõustus ühenduses 20. juunil 1983⁶.
- (2) TIR-konventsiooni konsolideeritud versioon avaldati nõukogu otsuse 2009/477/EÜ lisana, mille kohaselt komisjon avaldab TIR-konventsiooni edasised muudatused *Euroopa Liidu Teatajas*, märkides ära nende jõustumise kuupäeva.
- (3) TIR-konventsiooni artiklite 59 ja 60 kohaselt võib TIR-konventsiooni halduskomitee (edaspidi „halduskomitee“) võtta vastu TIR-konventsiooni ja selle lisade muudatused kohal olevate ja hääletavate konventsiooniosaliste kahe kolmandiku häälteenamusega.
- (4) Halduskomitee kavatses 9.–12. veebruaril 2021 peetaval 74. või mõnel järgmisel istungil vastu võtta mitu TIR-konventsiooni lisade muudatust.
- (5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel halduskomitees võetav seisukoht, kuna muudatused on liidu jaoks siduvad.
- (6) Selleks et võtta arvesse TIR-konventsiooni artikli 18 varasemat muudatust, mis on suurendanud nende tolliasutuste arvu, mis võivad olla seotud TIR-veoga, on vaja muuta TIR-konventsiooni 1. lisa ning ajakohastada TIR-märkmiku näidise variante 1 ja 2.

⁵ Nõukogu 25. juuli 1978. aasta määrus (EMÜ) nr 2112/78, millega kiidetakse heaks 14. novembri 1975. aasta Genfi tollikonventsioon TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo kohta (TIR-konventsioon) (EÜT L 252, 14.9.1978, lk 1).

⁶ EÜT L 31, 2.2.1983, lk 13.

- (7) Liidu nimel halduskomitees võetav seisukoht peaks seepärast põhinema käesolevale otsusele lisatud kavandatavatel muudatusettepanekutel. See ei piira võimalust, et muudatusettepanekutes tehakse väheolulisi muudatusi, milles liidu esindajad võivad TIR-konventsiooni halduskomitees kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsiooni (TIR-konventsiooni) halduskomitee 74. või mõnel järgmisel istungil võetav seisukoht põhineb käesolevale otsusele lisatud muudatusettepanekutel.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud seisukoha esitab komisjon. Liidu liikmesriigid väljendavad liidu seisukohta TIR-konventsiooni halduskomitees toimuval ametlikul hääletusel, tegutsedes ühiselt liidu huvides.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele ja komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*